

dr. Kandrács Csaba, alelnök

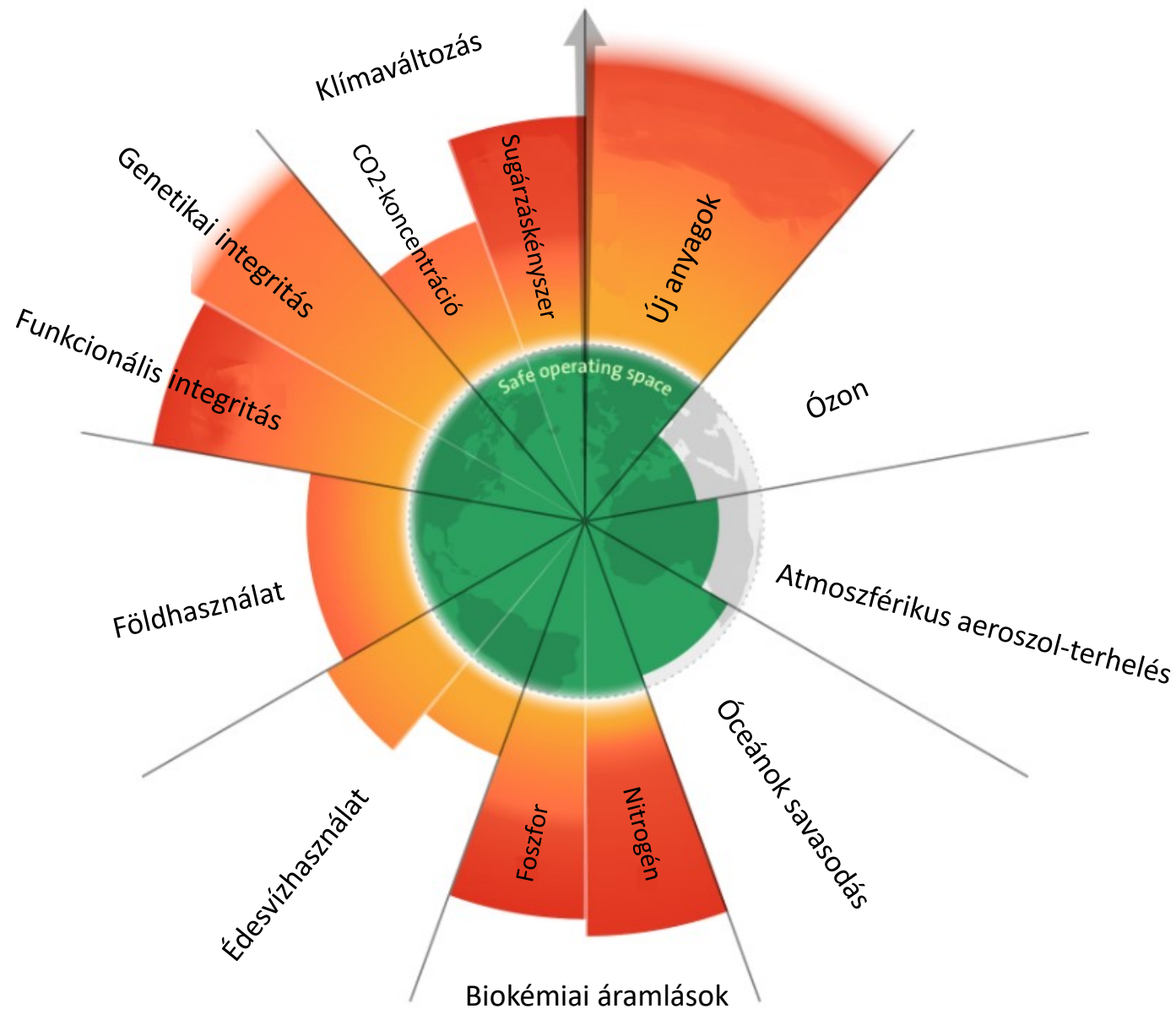
Planet Budapest 2023 |

2023. szeptember 27.

ZÖLD FINANSZÍROZÁS HELYZETE MAGYARORSZÁGON

BOLYGÓNK TŰRŐKÉPESSÉGÉNEK 9 DIMENZIÓJA ...

... AMELYBŐL 6
DIMENZIÓBAN
MÁR ÁTLÉPTÜK A
HATÁROKAT

LEEGYSZERŰSÍTVE: HÁROM KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁGI KIHÍVÁSSAL NÉZÜNK SZEMBE

KLÍMAVÁLTOZÁS

BIODIVERZITÁS PUSZTULÁSA

VÍZHIÁNY

KÜLFÖLD

Néhány nap alatt egyévnyi eső zúdulhat le a Halál-völgyben

2023. augusztus 22. – 00:01 – Világi Máté – Németh Sz. Péter

84 éve először ért partot trópusi vihar Kaliforniában, Hilary az amerikai államban és Mexikóban is pusztított, súlyos áradásokat okozott. Tenerifén valaki direkt gyújtott tüzet, amit egy hete...

KÜLFÖLD

106-ra emelkedett a hawaii erdőtűzben elhunytak száma, még mindig ezer embert keresnek

2023. augusztus 17. – 05:28 – Halász Nikolett

A szigeten megnyitották a természeti katasztrófa miatt lezárt fontosabb utakat.

TARIAN KHAN / ANADOLU AGENCY / AFP

NAGYVILÁG

Pakisztán területének harmada víz alá került az ország történetének legpusztítóbb áradáshullámában

Tóth Bálint Soma | 2022. 09. 01. 17:05

KÖZÉLET

Az északi és a déli féltekén is sorra dőlnek meg a melegrekordok

Japánban a nyár, Ausztráliában a tél nem volt még soha olyan forró, mint az idén.

2023.09.01 | Szerző: M. Cs.

Erdőtűz pusztít Portugáliában is, több száz tűzoltó próbálja oltani a lángokat

2023. július 26. – 10:45 – Iván-Nagy Szilvia

Az erdőtűz kedd délután kezdődött a turisták körében népszerű Cascais közelében.

KÖZÉLET

Lassan már Athént is fenyegetik a görögországi erdőtüzek

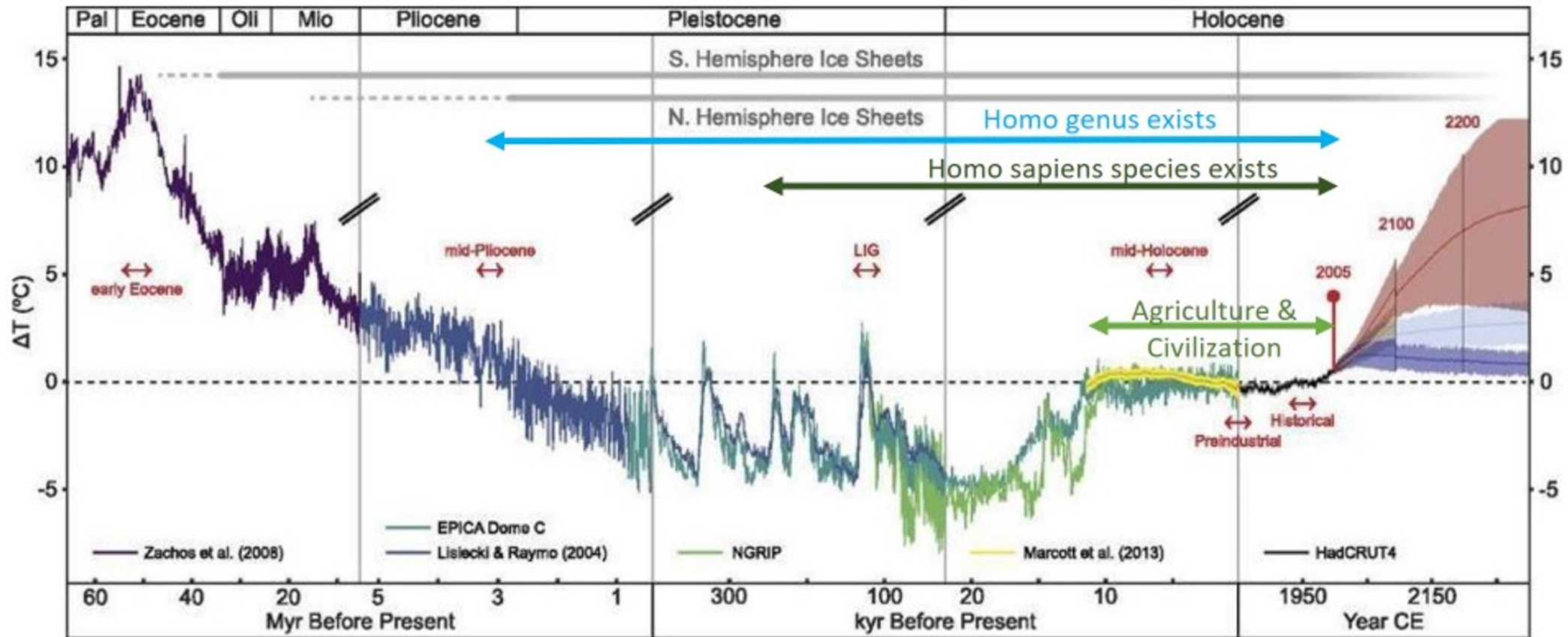
Harmadik napja tombolnak az erdőtüzek a mediterrán országban

2023.07.19 | Szerző: Nemes Tamás

AZ UTÓBBI 50 ÉVBEN PÉLDÁTLAN MÓDON FELGYORSULT A BOLYGÓ HŐMÉRSÉKLET-EMELKEDÉSE

Hőmérsékleti trendek az elmúlt 65 millió évből, és lehetséges geotörténeti analógiáik a jövő éghajlatára

Az időskála logaritmikus!

Forrás: Pliocene and Eocene provide best analogs for near future climates
K. D. Burke, et al PNAS Dec 2018,115 (52)

KÖRNYEZET, GAZDASÁG ÉS PÉNZÜGYI RENDSZER KOMPLEX KÖLCSÖNHATÁSBAN ÁLLNAK

FIZIKAI KOCKÁZAT

Az éghajlatváltozás következtében fellépő időjárási események okozta károk bekövetkeztének kockázata

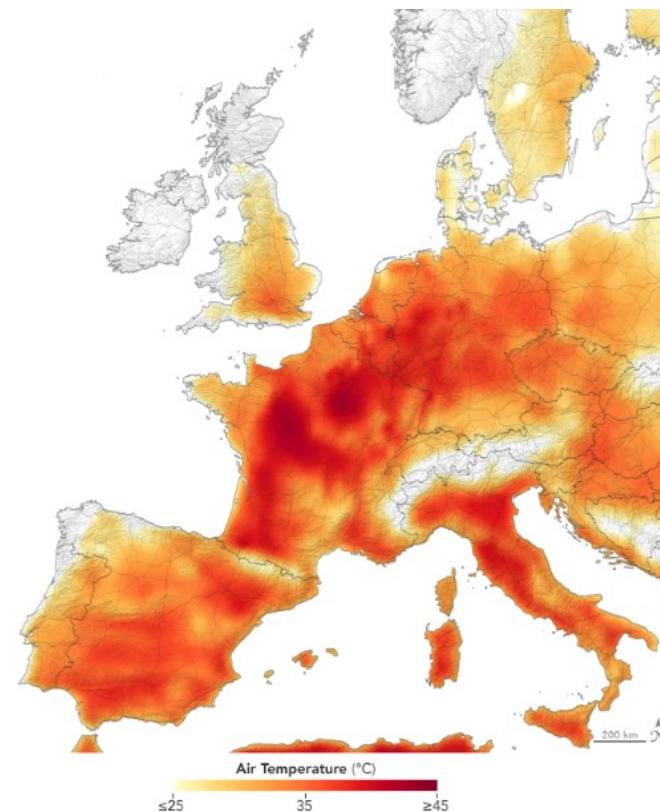
Extrém időjárási események

Súlyos hatással bíró, az érintett területen szokatlannak, váratlannak vagy ritkának tekinthető események

Tartós éghajlatváltozás

A területre jellemző időjárási mintázat tartós megváltozása

ÁTÁLLÁSI KOCKÁZAT

Az alacsony üvegházhatású gázkibocsátású gazdaságra történő átállásból fakadó, a szabályozói és piaci környezet változása okozta kockázat (transition risk)

Környezetpolitikai változások

Az ökológiai célkitűzések megvalósítása érdekében hozott szabályozói intézkedések

Technológiai változások

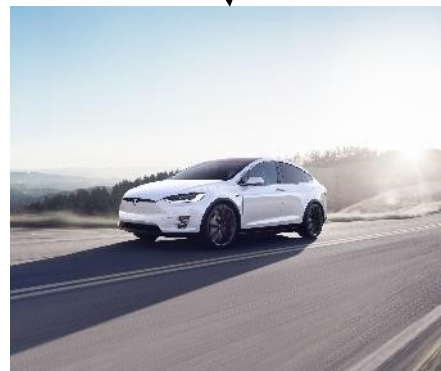
Ökológiai fenntarthatóságot szolgáló új technológiák, innovációk térnyerése, K+F tevékenység erősödése

Piaci változások

A fogyasztói attitűd és kereslet megváltozása, amit a piaci kínálat alkalmazkodása kísér

Reputáció / jogi következmények

Kedvezőtlen külső megítélés az ökológiai elvárásokhoz történő alkalmazkodás elmaradása esetén

Technológiai újítások

Jogi keretrendszer

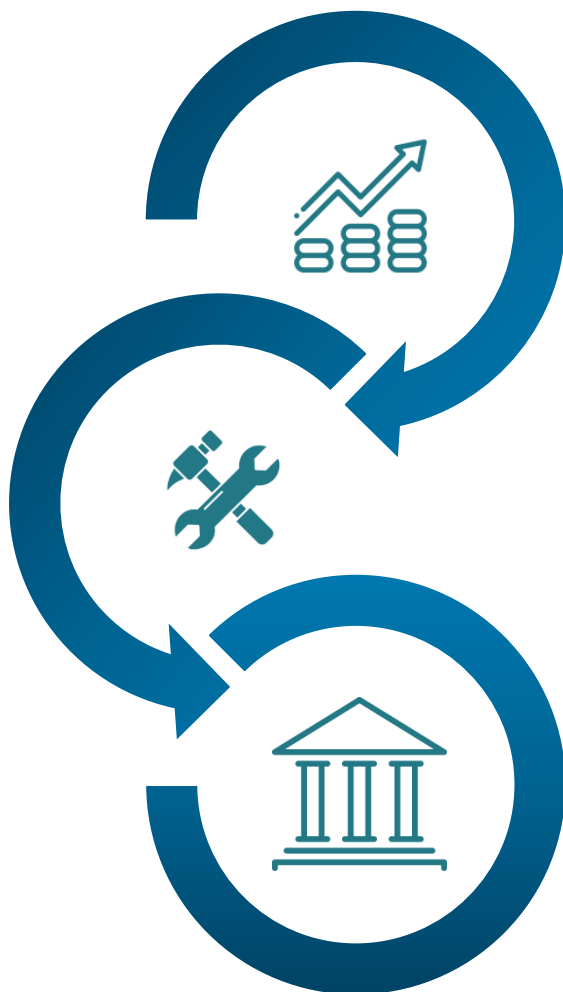
Finanszírozás

Napelemek
Atomerőművek
Elektromos autók

Párizsi megállapodás
Európai Zöld
Megállapodás
Magyar klímatörvény

Szükséges a
beruházások
finanszírozása

Pénzügyi rendszer stabilitása

A környezeti anomáliák, különösen a klímaváltozás, kockázatot jelentenek pénzügyi rendszer számára.

Reálgazdaság támogatása

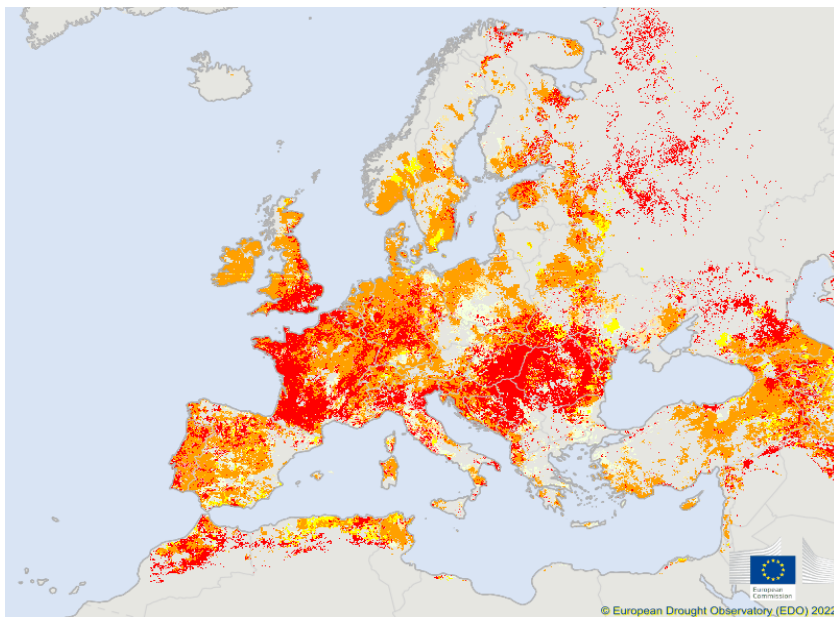
Az MNB 2021 óta zöld mandátummal is rendelkezik

Árstabilitás

Klímaváltozás és más környezeti eredetű kockázatok hatással vannak az inflációra

Európa aszálytérképe

(2022. AUGUSZTUS UTOLSÓ 10 NAPJA)

- = 1. Fokozat (Figyelem) Watch
- = 2. Fokozat (Figyelmeztetés) Warning
- = 3. Fokozat (Riasztás) Alert

Pénzügyi rendszer stabilitása

A biztosítók által kifizetett agrárkárok a biztosítási díjak közel kétszeresére rúgtak.

Reálgazdaság támogatása

Az aszály miatt alacsonyabb mezőgazdasági termelés, kisebb GDP.

Árstabilitás

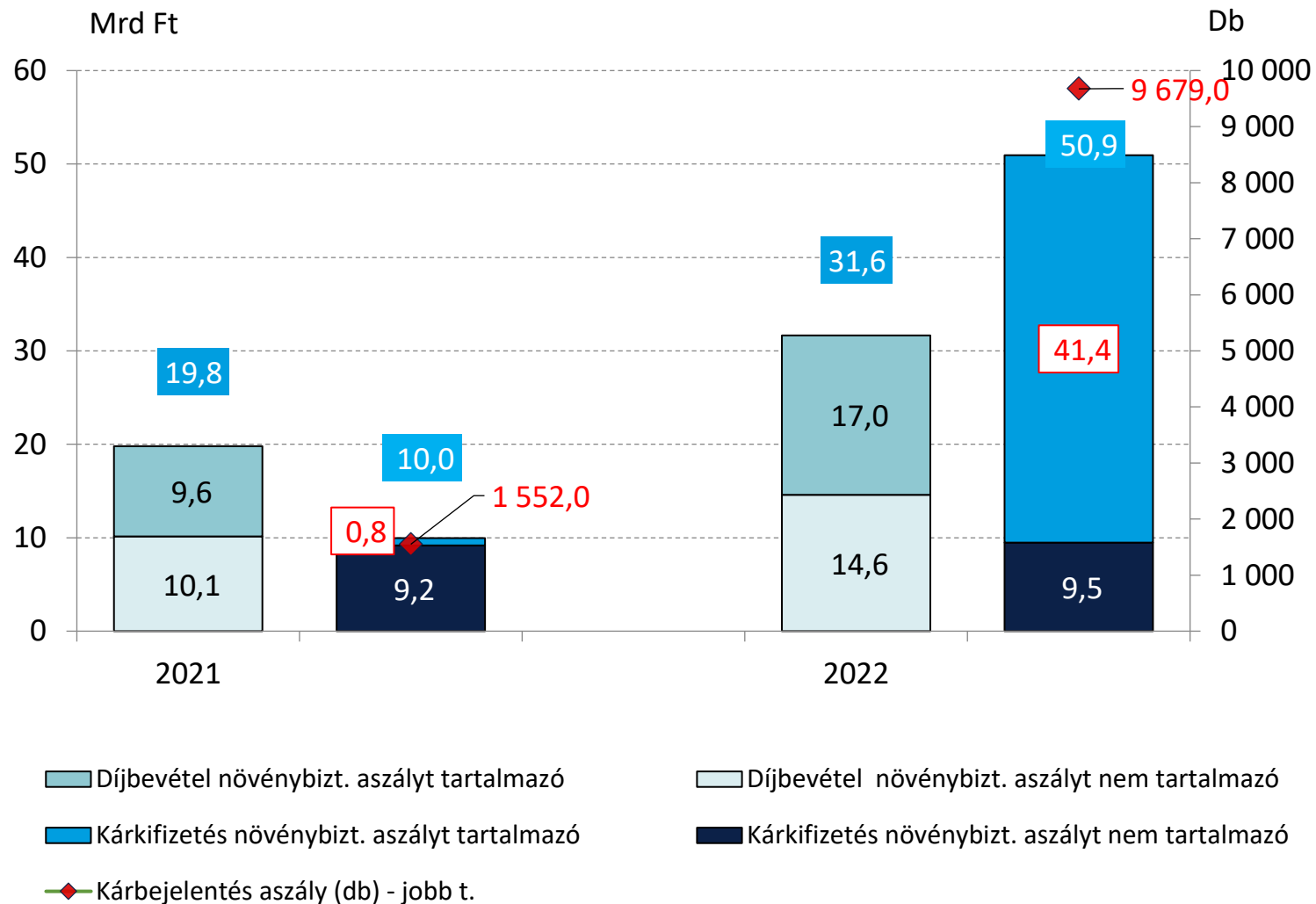
Kevesebb termény, ceteris paribus magasabb egyensúlyi ár.

A HŐSÉG ÉS ASZÁLY MINT PUSZTÍTÓ KOMBINÁCIÓ

A MAGYARORSZÁGI NAGY ASZÁLY

- A 2022-es év nemcsak csapadékban szegény év volt, hanem egyben nagyon forró is, ami meg is látszik az aszálykárok kiugró jelenlétében is

ASZÁLYHOZ KAPCSOLÓDÓ NÖVÉNYBIZTOSÍTÁSOK MEGOSZTLÁSA

P1

Pénzügyi rendszert
érintő intézkedések

P2
Kapcsolatok

P3

Saját működés

P1

Támogatott tevékenységek

Zöld kötvények

Megújuló energia

Fenntartható mezőgazdaság

Energihatékonyság

Elektromobilitás

Keretrendszerek szerinti
ügyletek

Fenntartható kereskedelmi
és lakóingatlanok

Új, energiahatékony
ingatlan vásárlás / építés

Korszerűsítési intézkedések
megvalósítása

Energiamegtakarítási
célú felújítás

Használt ingatlan
vásárlása ÉS felújítása

Zöld (TKK) állományok* 2023 második negyedében

83 milliárd Ft
(2,84%)
Zöld kötvény

333 milliárd Ft
(2,66%)
Zöld vállalati hitel

112 milliárd Ft
(2,09%)
Zöld lakáscélú hitel

BŐVÍTÉS: FÓKUSZBAN AZ ENERGIA ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG

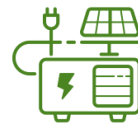
Előzmények:

- energiaválság
- piaci visszajelzések
- tanulmány a hazai lakóingatlan-állományról

3 új hitelcél:

energiatárolás

zöldebb távhő

áramhálózat

Energiahatékonysági intézkedéslista

Egyszerűsített feltételek 1 millió euró alatti ingatlanberuházáshoz:

kkv-knak

és

önkormányzatoknak

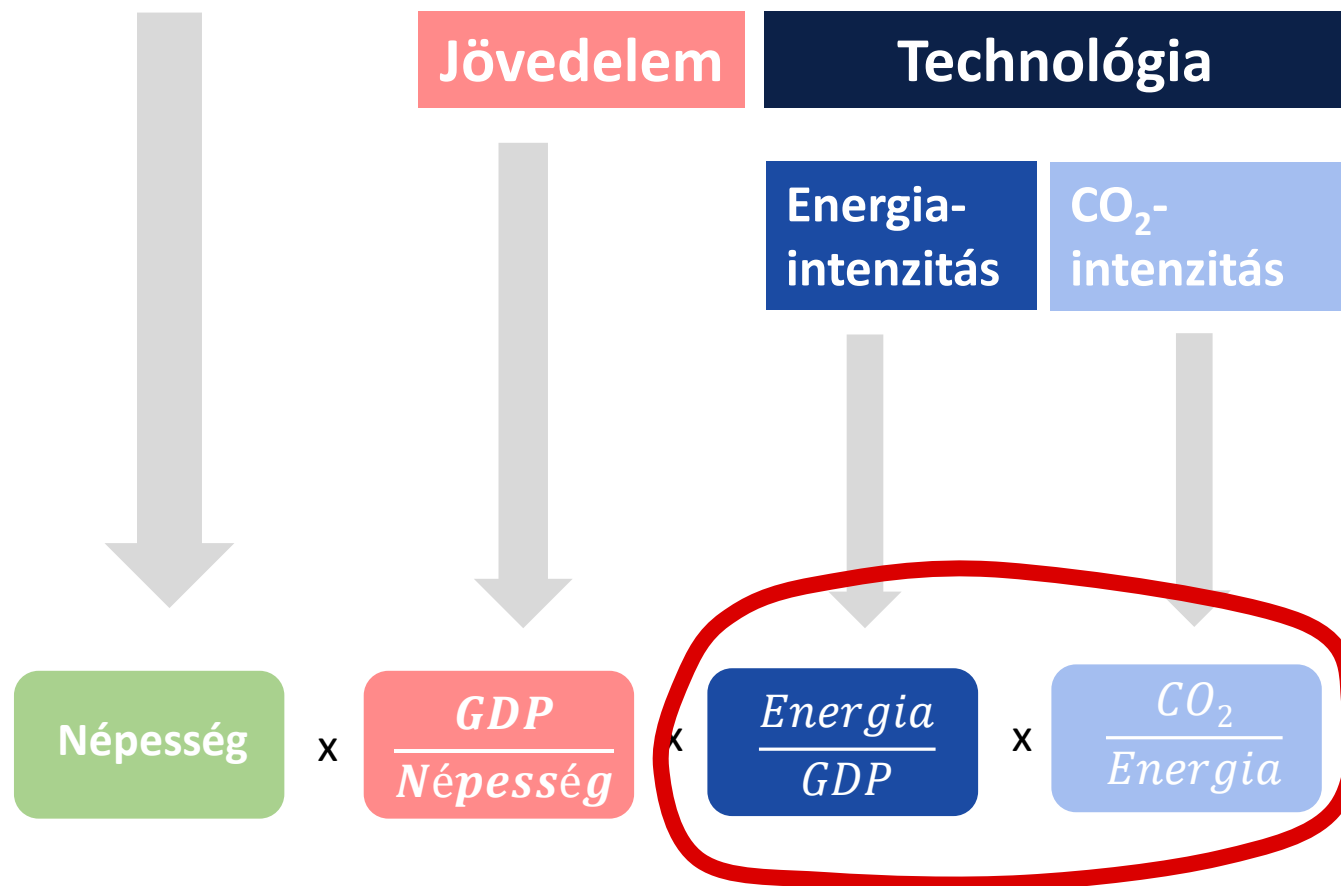

1990-nél korábbi épületek felújításánál nem szükséges az előzetes energetikai tanúsítvány

$$\Sigma CO_2 = \text{Néesség} \times \text{Egy főre eső } CO_2\text{-kibocsátás}$$

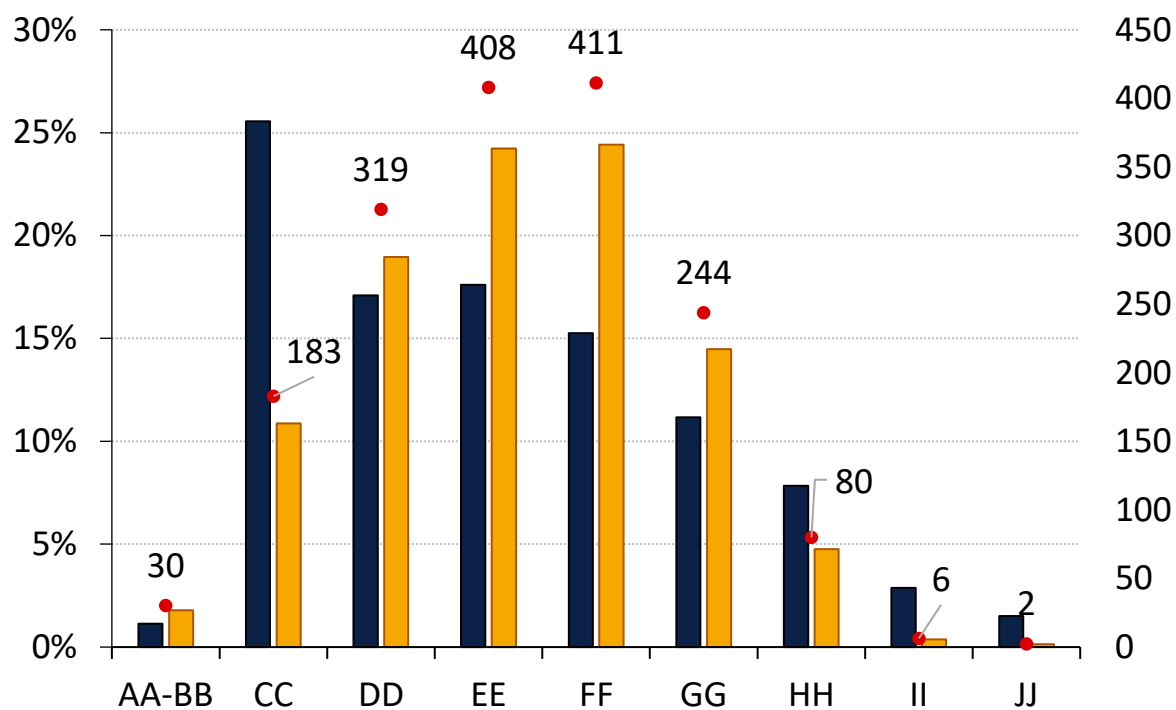
„KAYA”
AZONOSSÁG

MNB-KSH-ELTINGA KUTATÁS EREDMÉNYEI: 1 MILLIÓ 800 EZER LAKÓINGATLAN ENERGIAHATÉKONYSÁGA KRITIKUS

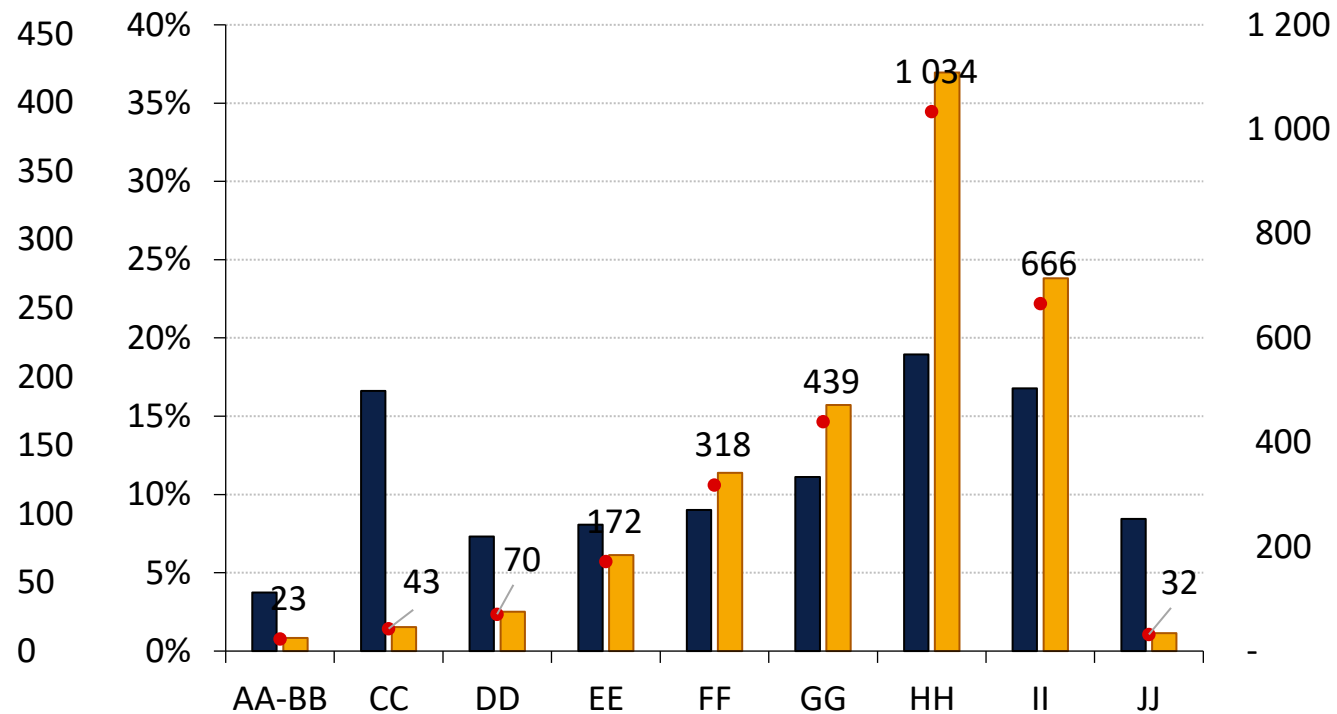

Társasházak energetikai teljesítmény szerinti megoszlása

- Kiállított tanúsítványok szerinti eloszlás
- Becsült adatok szerinti eloszlás
- Becsült társasházi lakások darabszáma (jobb tengely, ezer darab)

Családi házak energetikai teljesítmény szerinti megoszlása

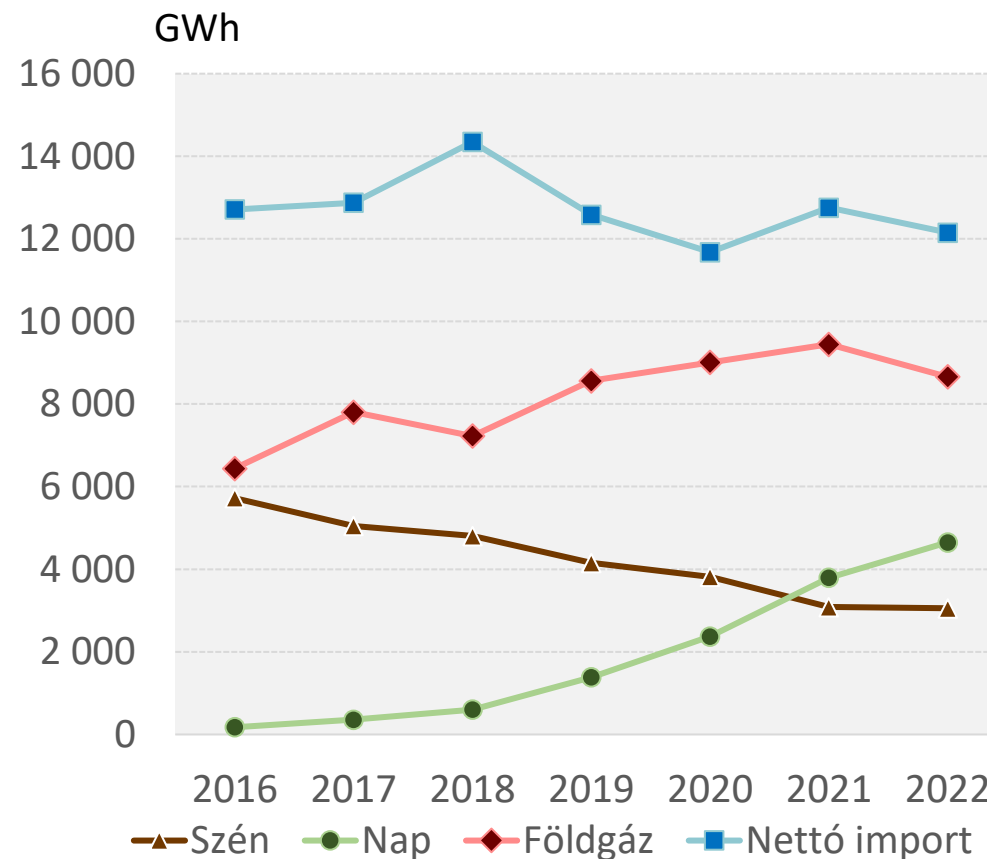
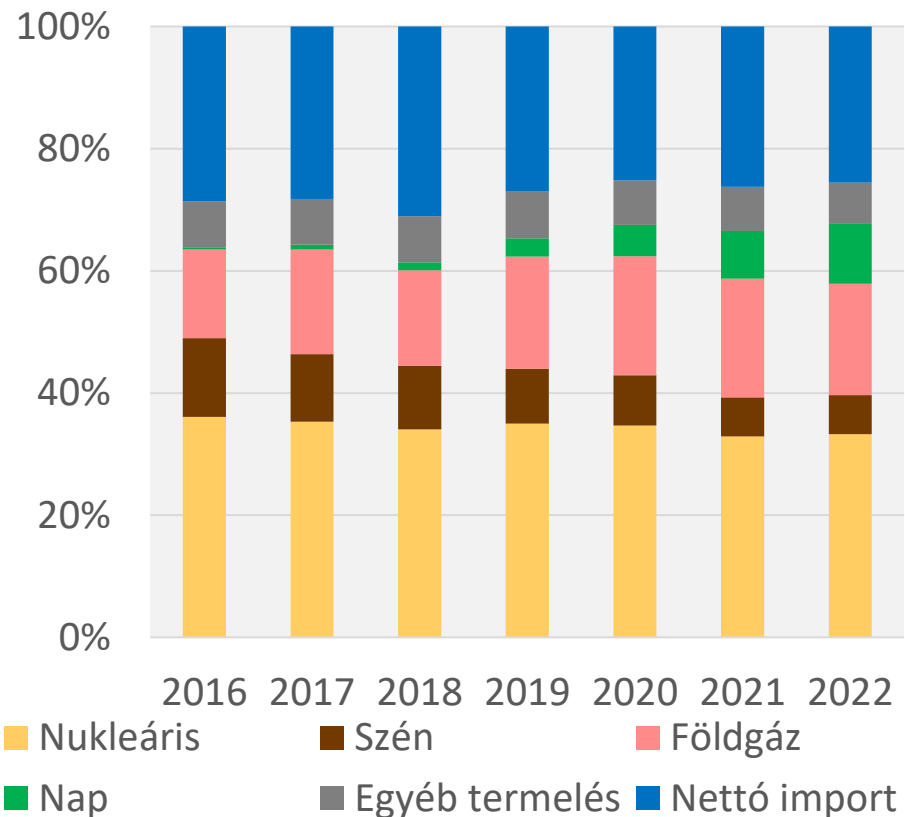

- Kiállított tanúsítványok szerinti eloszlás
- Becsült adatok szerinti eloszlás
- Becsült családi ház darabszám (jobb tengely, ezer darab)

ÁRAMFOGYASZTÁSUNKBAN IS JELENTŐS AZ IMPORT ÉS A FÖLDGÁZ ALAPÚ TERMELÉS ARÁNYA

Az utóbbi években az import és a földgáz bázisú termelés aránya érdemben nem változott.
 Áramfogyasztásunkban is jelentős az import és a földgáz alapú termelés aránya

A hazai áramfogyasztás forrásszerkezetének alakulása (2016-2022)

1 Garanciaalap

- Vevőkockázatok kezelése
- Hosszú távú finanszírozás
- Támogatás igény csökkentése

2 Portfóió alapú finanszírozás

- Cash Flow kockázatok diverzifikációja
- Kamat- és árfolyamkockázatok csökkentése

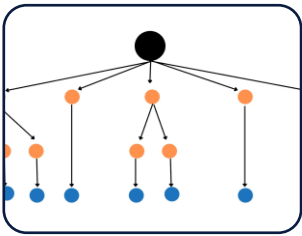

3 Egyéb intézkedések

- Célzottan megújuló energiára és annak integrációjára
- Önkormányzati- és vállalati zöld tőkekövetelmény-kedvezmény program hitelcéljainak bővítése
- Hálózatfejlesztés szabályozói támogatása

ADATHIÁNY KEZELÉSE: ESG KÉRDŐÍV AJÁNLÁS A BANKI HITELEZÉSNE

Általános

- Cégméret
- Iparág és tevékenységi kör
- Telephelyek és ingatlanok
- Cégstruktúra

Környezeti

- Éghajlatváltozás mérséklése
- Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- Szennyezés minimalizálása
- Felelős vízgazdálkodás
- Ökoszisztéma megőrzése
- Körkörös gazdasági megoldások

Társadalmi

- Társadalomra gyakorolt hatás
- Munkavállalói jóllét
- Fogyasztói kapcsolatok

Vállalatirányítás

- Etikus működés
- Átláthatóság
- Beszállítók feltérképezése
- Vezető tisztségviselők elköteleződése
- Tulajdonosi jogok gyakorlása

- Általános blokk alapján differenciálhatóak a vállalatok
- Kérdések objektív és validálható adatokra vonatkoznak
- Témakör nemzetközi sztenderdhez igazodik
- Kérdések viszont országspecifikusak

Az ökoszisztéma-szolgáltatások évente 125-140 billió USD értékű hasznot jelentenek a világnak, ami a globális GDP másfélszerese.

Tétlenségnek ára van: 1997 és 2011 között becslések szerint a világ 4-20 billió dollár veszteséget könyvelhet el az ökoszisztéma-szolgáltatásokban.

A méhek állományának csökkenése is komoly kockázat: az állati beporzástól függő növények éves értéke 235 és 577 milliárd USD között mozog.

Az MNB Zöld programja keretében két éves kutatási-módszertani projektet indítása:

Biodiverzitás csökkenéséből adódó pénzügyi kockázatok felmérése és kezelése

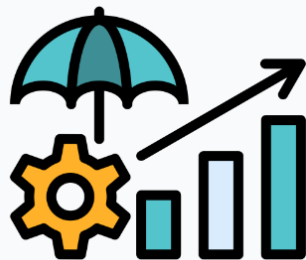
Pénzügyi felügyeleti módszertanok kialakítására

Fizikai kockázatok

- Akut fizikai kockázatok
- Krónikus fizikai kockázatok

Átállási kockázatok

- Politikai-szabályozási kockázatok
- Technológiai kockázatok
- Keresleti kockázatok

Felelősségi kockázatok

- Éghajlatváltozás okozta felelősségbiztosítási károk
- Peres eljárások: a klímakockázatok nem megfelelő kezelése

Kockázatok kezelése és közzététel

- **Biztosítói ajánlás** (előkészítés alatt)
- Elvárások:
 - Üzleti modell és stratégia
 - Kockázatkezelés
 - Vállalatirányítás
 - Közzétételi kötelezettség

A ZÖLD PÉNZÜGYI TERMÉKKERESŐ A LAKOSSÁGI TERMÉKEK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGÉRTÉSÉT SEGÍTI

ZÖLD
PÉNZÜGYI
TERMÉKKERESŐ

ZÖLD TERMÉKEK

GYIK

PÉNZINTÉZETEKNEK

PÉNZINTÉZÉK LISTÁJA

KAPCSOLAT

FŐOLDAL > ZÖLD TERMÉKEK

Zöld termékek

Zöld termék választás

Zöld befektetési alapok

Zöld befektetés környezetileg fenntartható vállalati tevékenység

KIVÁLASZTOM

Zöld befektetési egységekhez kötött életbiztosítás

Zöld megtakarítás a környezeti fenntarthatóság jegyében

KIVÁLASZTOM

Zöld önkéntes nyugdíjpénztár

Zöld megtakarítás a nyugdíjas évekre

KIVÁLASZTOM

LEKÉRDEZÉS

ZÖLD
PÉNZÜGYI
TERMÉKKERESŐ

TYPE SOMETHING

TYPE SOMETHING

EDUKÁCIÓ

zoldpenzugyitermek.mnb.hu

A PROGRAM TOVÁBBI ELEMEI IS NAGY HATÁSSAL VANNAK A FENNTARTHATÓ PÉNZÜGYEK FEJLŐDÉSÉRE

Oktatási tevékenység

Zöld pénzügyek és gazdaság témában

- Egyetemi programok
- Szakemberképzések
- Zöld pénzügyi tudományos díjak
- Zöld pénzügyi kutatási kezdeményezés

P2

P3

Tapasztalatcsere, tudásmegosztás

- 2019-től évente nemzetközi zöld konferencia Budapesten
- EU munkacsoportok
- Globális együttműködés (NGFS)

Karbonkibocsátás ellensúlyozása:

- ~60%-os kibocsátás csökkentés (2022 végére)
- Ellensúlyozás (offsetting): természetalapú (WWF)

TCFD jelentés:

- MNB klímaváltozással kapcsolatos pénzügyi jelentése
- Példamutatás a piacnak

AZ MNB ZÖLD TEVÉKENYSÉGE EGYEDÜLÁLLÓ A RÉGIÓBAN

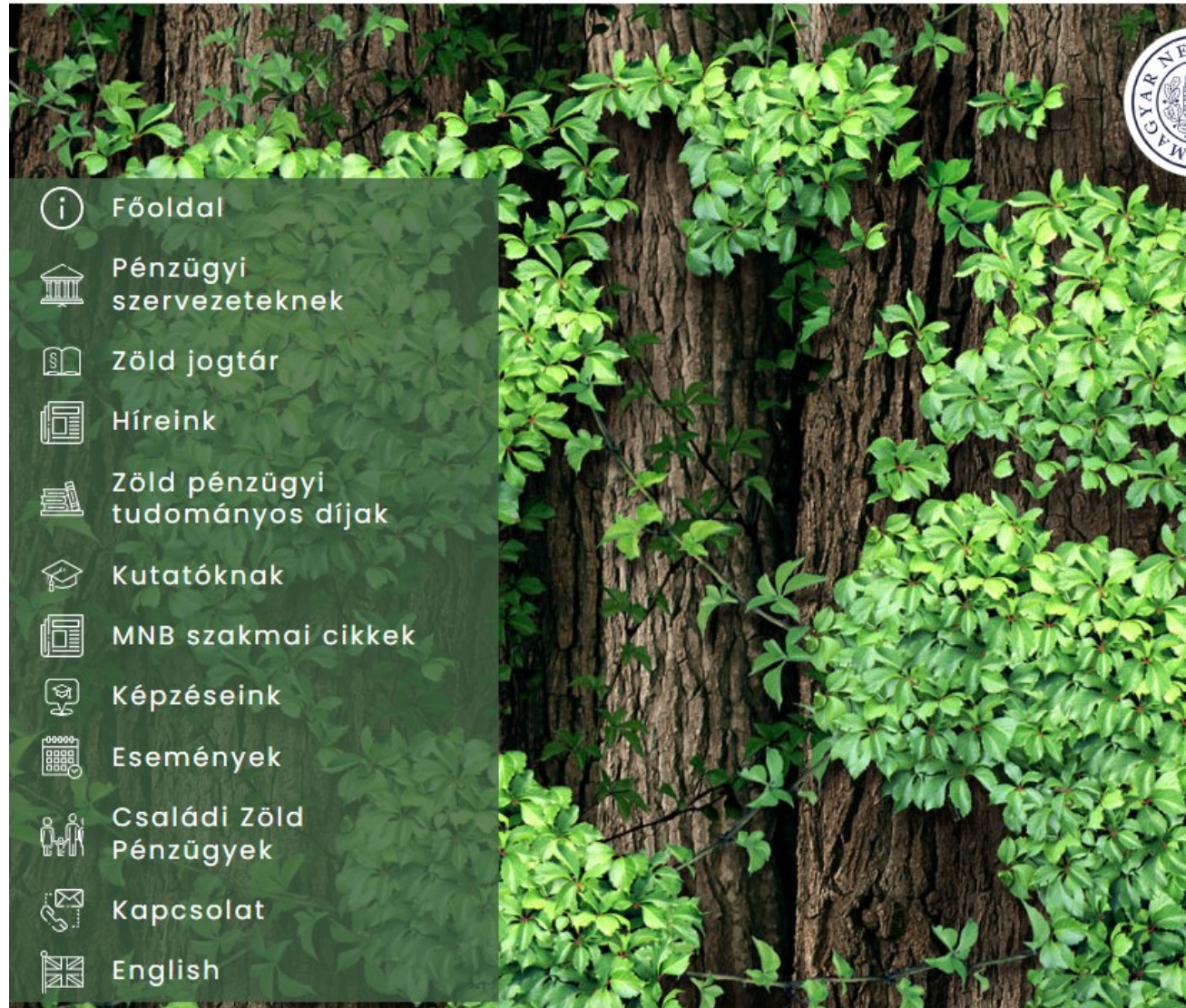
	HU	AT	PL	CZ	SK
ZÖLD MANDÁTUM	✓	✗	✗	✗	✗
KLÍMASTRESSZ-TEST	✓	€	✗	✗	€
TŐKEKÖVETELMÉNY- KEDVEZMÉNYEK	✓	✗	✗	✗	✗
TCFD JELENTÉS	✓	✗	✗	✗	✗
ZÖLD AJÁNLÁS	✓	✓	✗	✗	€
NGFS TAGSÁG	✓	✓	✗	✗	✓

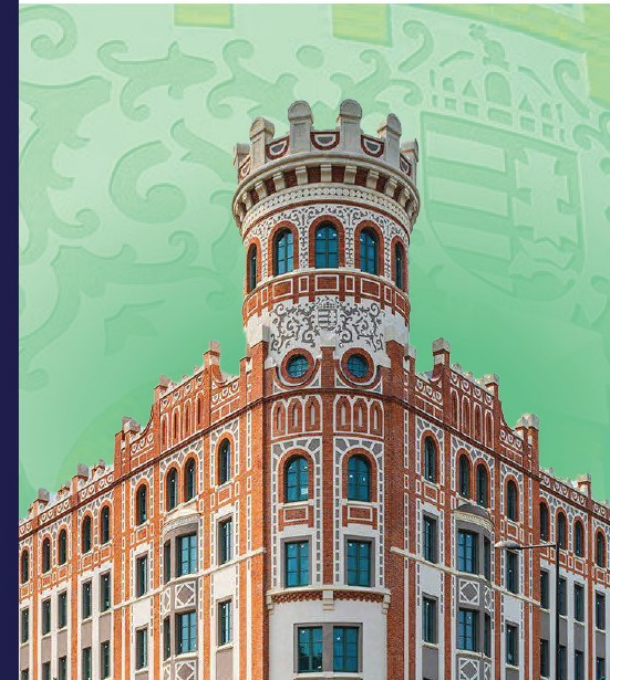
RÉSZLETES INFORMÁCIÓK A ZOLDPENZUGYEK.HU-N ÉS A ZÖLD PÉNZÜGYI JELENTÉSBEN

mnb.hu/greenfinance

ZÖLD PÉNZÜGYI JELENTÉS

2023
ÁPRILIS

An aerial photograph of rolling green hills, likely in the Philippines, showing a winding road and a small cluster of buildings. The hills are covered in lush green vegetation, and the lighting creates soft shadows and highlights on the slopes. A semi-transparent dark horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing the text.

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!